

ידיעות אחרונות

סף התהום

מתחילת הלחימה נגד הפלסטינים עלה בדיונים המדיניים צבאיים מדי פעם צירוף המילים "כפר קנא": הוא ביטא את החשש, שמהלך צבאי יחולל הרס וחורבן כאלה, שישראל תתקשה עוד להצדיק את עמדתה ולהמשיך להתמודד עליה.

עוד מוקדם לומר אם התמונות שוברות הלב מחוץ עזה, בהן נראית ילדה שזה עתה איבדה את אביה בהתפוצצות פגז צה"ל, הן "כפר קנא" חדש. הימים שונים מהותית מימי מבצע "ענבי זעם", שהופסק למעשה לאחר שפגזי ישראלי פגע במאות אנשים בדרום לבנון. תגובת העולם אחרת, הציבור בישראל שונה. אבל לא מוקדם לומר, ששי כרון הכוח של פיקוד צבאי המאמין עדיין שאפשר להכניע את הצד השני באש וברעב, יחד עם להיטותו של שר ביטחון טירון להראות שאינו חלש יותר מאחרים, חברו כדי להביא את הפסקת האש הרעועה בין ישראל לחמאס אל סף קריסה.

בחודש שבו הוא מכהן כשר ביטחון ניסה עמיר פרץ לשלב הומניות עם כוח נות. במקביל לדרישה מהצבא "למצוא דרכים חדשות להילחם במשגרי הקסאם" – עוד אתמול התגאו בסביבתו של השר שהוא שאישר, למשל, לירות מספינות של חיל הים לרצועה – התייר פרץ מעט את המחנק הכלכלי מעל לשטחים. הוא אישר את כניסתם של אלפי פועלים נוספים לישראל, וגרם לכך שמחסום קרני ייפתח לתקופות ממושכות יותר. אבל המדיניות הכוחנית שאישר הביאה, באורח כמעט בלתי נמנע, למצב שבו ההקלות יהיו חסרות משמעות. הודעתו של החמאס שמבחינתו ה"התהייה" נגמרה, תביא בור דאי מהבוקר לחידוש המצור על השטחים כדי למנוע גל פיגועים חדש.

ההיסטוריה מלמדת, למרבה הזוועה, שלא כל הגל ייעצר. את השקט היחסי בחיינו בשנתיים האחרונות אפשר לייחס לפעולתם הנמרצת של כוחות הביטחון, אבל לא פחות מזה גם לאינטרס המובהק של החמאס, הכוח החזק ביותר בשטחים, לשמור על רגיעה. מאבק מול ג'יהאד איס-לאמי וכנופיות מקומיות שונה בתכלית מניסיון לעצור את כוחות החמאס כולם. מפקדי צה"ל יודעים זאת היטב – ועדיין המליצו על צעדים שיצרו סכנה להתערערות המצב הקיים.

גם אחרי כל שנות הלחימה לא נגמל הפיקוד הצה"לי מהאשליה, שאפשר להכריע את הפלסטינים. הוא עדיין מאמין בהפגזות שטח ובחיסולם של מנהיגים, דוחף ללחימה באש באמצעות עוד אש. התסכול המתמשך מכך ששום אמצעי לא עצר את הקסאמים דחף אותו לעוד ירי, עוד חיסולים, קיצור של טווחי הביטחון ושאר צעדים, שהביאו את ישראל אל סף התהום. עכשיו זו רק שאלה של זמן עד שנעשה צעד גדול קדימה.

בואו נודה על האמת: בעיני רוב הציבור הישראלי, ששבע זוועות משלו בשש השנים האחרונות, התמונות של הילדה הזועקת על גופת אביה היו מועזעות, אבל לא שינו דבר. תמונות מפיגועים אינן מועזעות פחות, אנחנו אומרים לעצמנו בצדק. מה שעדיין לא חדר לתודעה הוא שאין כאן מצב בלתי נמנע, שבו או שהם יבכו או שאנחנו. הבכי שלהם פירושו עוד בכי אצלנו, הזוועה אצלם מגבירה את הסכנה לזוועות בחוצות הערים שלנו. והשלטון, האמור לדעת את כל זה אחרי שש שנים, ממשיך בשלו.

עפר שלח

© כל הזכויות שמורות לידיעות אחרונות בע"מ
 אין להעתיק, להפיץ, לשכפל, לצלם, לתרגם, לאחסן במאגרי מידע, לשדר בדרך כלשהי (בכתב, בדפוס או במדיה אחרת) – ובכל אמצעי אלקטרוני, אופטי, מכני או אחר – חלק כלשהו של העיתון (לרבות סקסם, אירוס, צילומים, תמונות, מפות, גרפיקה) הן בגרסה סקסטואלית והן בדפוס מנוצבים, לרבות באמצעות הקלטה והקלטה, ללא אישור מפורש בכתב מהמוציאה לאור. ידיעות אחרונות בע"מ

דעות אחרונות

אריאל רובינשטיין • הוויכוח על סל הבריאות

הנריחה הגדולה מאחריות אישית

יש מרחב בין האמון בפטרונות הממשלתית לבין הסגידה לכוחות השוק. גם היום, כל אורח משלם חלק מהכנסתו למימון סל בריאות בסיסי. כשם שהמדינה דואגת לאספקת סל בריאות בסיסי המובטח לכל אורח, היא צריכה גם להבטיח אסיפקת סל בריאות משלים, שיכיל טיפולים ותרופות שתועלתם קטנה יחסית לעלות. אבל בעוד שהסל הבסיסי צריך להיות מובטח לכל אורח גם ללא תשלום – הסל המשלים יינתן רק למי שיבחר לשלם תוספת מס בריאות. כדי שתוספת זו לא תכביד מדי על השכבות החלשות, תשלום עבור סל הבריאות המשלים צריך להיות יחסי להכנסה. מי שחש שתוספת קטנה לתוחלת חייו שווה ויתור ברמת חייו, יבחר זאת בעצמו. מי שמעדיף "להיות טוב" עכשיו מאשר לבטח עצמו במקרה שייזקק לתרויפות מאריכות חיים יקרות – יבחר זאת בעצמו.

הפרטים טעונים ליבון, אבל מה שחשוב הוא העיקרון: על ממשלה להציג בפני הפרט אפשרות, סיכונים ועלויות. על ממשלה להבטיח את אספקת שרותי הבריאות. אבל לא תמיד הממשלה צריכה להכריע בין שבת לחסר. הדילמה הבלתי נסבלת לגבי האיוון הרצוי בין הארכת חייו ושאר רצונותיו של אדם בישראל צריכה להיפתר בנשמתו של כל אחד מאיתנו. ■

למעשה כולנו מעורבים יום-יום, אם כי במו"דעות מוגבלות, בהכרעות בעניינים כגון תזונה, עישון ואורח חיים, שיש להם השפעה דרמטית על תוחלת וטיב חייו. את ההחלטות עד כמה לוותר על הנאות חיים כדי להשקיע בהארכת חייו או מגלגלים אל מנהיגים מרוטים, במקום לקחת עליהן אחריות אישית. האם שר הבריאות הינו סמכות ראויה לשלוט בגורלו של אדם יותר מאשר האדם עצמו? יש מי שיעדיף להבטיח שיקבל תרויפה שמועילה רק במעט במחיר נסיעה לנופש. יש מי שימשכן את ביתו כדי לזכות בשנת חיים נוספת. ויש מי שלא. שתי הגישות לגיטימיות והן עניין להכרעת הפרט.

חסידי הסולידריות החברתית סבורים שעל החברה גם לספק וגם להכריע בשאלת הקף סל הבריאות.

קנאי השוק החופשי אומרים, שביטוחי הבריאות המשלימים מאפשרים לאזרח לבחור את האיוון האישי הרצוי בין רמת חיים לבין רמת בריאות. אבל הבעיות שבאספקת שרותי בריאות על ידי מנגנוני השוק מרובות: הקושי לנסח את תנאי הביטוח, הקלות שבה חברות הביטוח יכולות להיבלקות, ביורוקרטיה עצומה ובלתי נמנעת, והיית מחירו האחיד גבוה לעניים ונזיה לעשירים.

שום תוספת ריאלית לתקציב הבריאות לא תרשיע אותנו מהדילמה, האם להוסיף מקורות לממן רכישת תרופה מאריכת חיים נוספת ואם כן – על חשבון מה. הדיון הציבורי בנושא מתרחש בצילם של שני כשלים, שספק אם ניתן להתגבר עליהם: הכשל האחד: כולנו נעדיף סיוע להארכת תרויפת חייו של חולה אחד שנראה אותו מישר מבט ממסך הטלוויזיה, על פני השקעת סכום זהה בהפחתת זיהום אוויר, המקצר תוחלת חיי מספר גדול של אזרחים אנונימיים.

והכשל השני: יש הסכמה שצריך להגדיל את סל התרופות, ולכל אחד יש בראש הוצאה ציבורית כלשהי שהיה רוצה שתקוצץ כדי לאפשר את התוספת לסל התרופות. אבל אין מקור אחד מוסכם למימון ההרחבה.

בל נקבא במי שצריך לבחור בין תוספת שנת חיים ל-50 חולי סרטן לבין השקעה בסל תרבות לבתי הספר. כמה חטאו ראש הממשלה ושרי הביטוח והאוצר שאנו מטילים עליהם בחירה שכזו, בשעה שעל כתפיהם כל כך הרבה דילמות קשות שאי אפשר להשיל מהם את האחריות להכרעתן? השלושה הם בסך הכל אזרחים איכפתיים למופת, אבל ללא קו ישיר לאלוהים ואיש מהם לא עוטר בציון לשבח על שיקול דעת מופלא.

ישראלים 2006 ||| גדי קבילו

בין יום לילה. יהודה בן ממן, 56, נשוי פלוס חמישה ושתי נכדות, קב"ט עיריית שדרות. את סדר היום שלו קובעים הקסאמים: שלשום קיבל התראה על ירי בשלוש וחצי לפנות בוקר, אתמול הצליח לישון עד שש בבוקר, קצת לפני נפילת הטיל הראשון. יוצא לכיוון משוער של הנפילה מיד עם הודעת "שחר אדום", ותפקידו לאתר את הטיל, לסגור את השטח ולעבוד עם כוחות הביטחון והבריאות עד חזרה לשגרה. למרות שהקסאמים במגמת עלייה, איש לדבריו לא חושב לעזוב את העיר. יהודה: "אני מקווה שנחזור לתקופה בה נקום בבוקר לקול ציוץ הציפורים, ולא לקול פיצוץ הקסאם"